

Visul elvețian

În inima Alpilor, Aneta Keller-Voicescu și soțul său conduc o fermă „bio” și organizează petreceri românești pentru bancherii din Zürich. De Diana-Florina Cosmin

Treisprezece clopote de diferite mărimi atârnă în sala de festivități a Anetei Keller-Voicescu, aliniate precum puștile într-un rastel. În iernile aspre din Alpi, acestea se prind, pentru siguranță, de gâtul bovinelor de la ferma sa din Maurer, un orașel de lângă Zürich. Sunt treisprezece din întâmplare, nu din superstiție, pentru că Aneta nu crede în superstiții: „Lucrez cu natura, iar natura te învață că viața are un curs firesc, în care nu este loc de superstiții”. Firesc. La fel ca și trecerea

Anetei, în urmă cu 12 ani, de la trupa de varieté a Teatrului de Revistă Constantin Tănase la... agricultura „bio” și la petrecerile românești organizate pentru oamenii de afaceri și bancherii elvețieni. Sala în care atârnă cele treisprezece clopote a fost cândva un șopron construit de soțul său, Albi, pentru a-și adăposti tractoarele și utilajele agricole.

Urmele de ulei și vopsea încă se mai disting pe cimentul podelei. Asta nu l-a deranjat câtuși de puțin pe doctorul din Zürich care, cu doar o seară în urmă, și-a

adunat prietenii pentru a aniversa împlinirea vârstei de 50 de ani în „șopronul” Anetei. S-a distrat de minune, cu muzică de petrecere, fripturi din carne de vită „bio” și țuică aromată – făcută din pere, gutui sau prune. Businessul cu petreceri, nunți și aniversări merge din plin. Chiar dacă elvețienii duc o viață disciplinată și par „niște mici roboței”, cum spune Aneta, și ei simt nevoia să se destindă, ba chiar să se dezlănțuie prin dans, mâncare și voie bună. Distracția pe care Aneta și Albi o „livrează” în fiecare seară de sâmbătă le aduce în cont

nu mai puțin de 8.000 de euro pe lună și le completează veniturile obținute din agricultură. „Este greu să trăiești dintr-o singură activitate, trebuie să știi să faci de toate“, explică Aneta. Pe lângă fermă și petreceri, soțul său, Albi, mai câștigă bani din întreținerea terenurilor de golf și din serviciile de instructor de vânatoare. În cea mai mare parte a timpului, însă, cei doi sunt fermieri bio, certificați de statul elvețian. „Românca și elvețianul“, cum sunt cunoscuți în comunitatea din Maurer, dețin 18 hectare de pământ – și încă patru în arendă – pe care cresc nu mai puțin de 50 de vite „bio“.

Dacă un kilogram de carne de vită costă, în Zürich, circa 60 de euro, un kilogram de vită „bio“ poate ajunge și la o sută de euro. Elvețienii sunt adepții sintagmei „puțin, dar bun“. Până la kilogramul de o sută de euro se întinde, însă, un drum lung și anevoios. Vițelul se cumpără cu 2.000 de euro, se crește un an și jumătate, după care se vinde cu 5.000-6.000 de euro. În acel an și jumătate, fiecare din cele 50 de bovine necesită o grijă la fel de atentă precum cea acordată unui copil. Este o grijă care nu cunoaște noțiuni precum „concediu“ sau „zi liberă“. „Mulți își imaginează că avem o viață idilică, dar aici, la ora opt dimineața, ai deja patru ore de muncă la activ“, povestește Aneta.

AGRICULTURA CA O ARTĂ. Pentru fermierii din Alpi, agricultura nu este doar un business, ci un mod de viață. Chiar dacă ai avea suficienți bani în cont pentru a-ți construi cea mai modernă fermă, n-ai putea să cumperi nicio palmă de pământ fără o diplomă la mână. Cu alte cuvinte, fără patalamaua de agronom n-ai nicio șansă să devii „bauer“, adică țaran. „Aici nu poți să spui «Eu vreau să mă fac țaran pentru că m-a învățat mama cum se pune ceapa»“, explică Aneta cu umor. Ca să fii fermier elvețian, trebuie să fii puțin chimist, puțin meteorolog și un pic... artist. În fiecare an se iau probe din sol, iar laboratoarele din Berna analizează conținutul de sodiu sau fier și îți trimit observații privind starea terenului tău. În funcție de rezultate, trebuie să stabilești cum dozezi îngrășămintele pe fiecare porțiune de teren. Curată agricultură! La fel ca și talentul de a... simți

Soții Keller-Voicescu cresc peste 50 de bovine la ferma lor din Maurer

când plouă sau ninge. Lucrezi cu natura, imprevizibilă și capricioasă, iar în unele zile „trebuie să stai pe câmp până la trei dimineața pentru că a doua zi e posibil să plouă și nu apuci să strângi recolta“, spune Aneta.

Să ajungi să practici „arta“ de a fi agricultor te costă scump însă. Un metru pătrat de teren arabil „sare“ la aproape zece euro, iar o fermă precum cea a Anetei poate ajunge la un preț total de două-trei milioane de euro. Prin urmare, un tânăr nu ajunge să studieze agronomia decât dacă familia sa are posibilități materiale pentru a-l ajuta să-și construiască o fermă, după terminarea studiilor. Pare frustrant, dar elvețienii sunt pragmatici și se gândesc, întâi de toate, la finalitatea unei acțiuni. „Aici nu te duci la o facultate pentru că e

la modă, te duci dacă ai certitudinea că vei avea un loc de muncă după ce termini“, explică Aneta. Spre deosebire de România, unde țărani ajunși la o anumită vârstă își predau ferma copiilor, elvețienii sunt mult mai puțin darnici. Când fiul preia ferma de la tată, trebuie să-i plătească contravaloarea inventarului – animale și utilaje – și să-i asigure o locuință separată, pentru tot restul vieții. Pentru elvețienii care își dau seama că nu vor apuca niciodată să dețină propria fermă, există și o variantă: emigrarea. Canada este destinația predilectă a fermierilor „de vocație“, care nu-și pot exercita meseria în țara de baștină.

BANI DIN IARBĂ VERDE. Într-o asemenea atmosferă de disciplină și rigurozitate, apare și cuvântul magic: „bani“.

Statul elvețian subvenționează fermierii în funcție de tipul de agricultură pe care îl practică, iar din cele trei categorii de subvenții, cea mai consistentă se duce către țărani „bio“, printre care se numără Aneta și Albi. Suma primită: 900 de euro pe hectar, anual, aproape 20.000 de euro pentru cele 22 de hectare ale familiei Keller-Voicescu. Fiecare euro pe care îl acordă statul vine, însă, cu un set de obligații stricte. Cu alte cuvinte, nu poți să cultivi după intuiție sau după „ureche“, ci după un calendar strict, respectând recoltile și având grijă ca terenul să fie în permanență îngrijit.

Chiar dacă majoritatea fermierilor respectă aceste obligații, oficialii din țara șvairului nu merg „pe încredere“, ci întreprind controale periodice și riguroase. Ca țaran bio, spre exemplu, trebuie să-ți înnoiești anual certificatul și să dovedești că îți respecti angajamentele. „Nu te crede nimeni pe cuvânt. Se fac probe de laborator, teste amănunțite, controale la fermă“, spune Aneta. Principiul de bază al agriculturii bio s-ar putea rezuma într-o propoziție: „Nimic nu se pierde, totul se transformă“. Ca fermier cu experiență, pe Aneta o enervează cumplit obiceiurile păguboase ale românilor: ideea că țărani ard paie pe câmp iar vacile ajung să stea pe ciment, că îngrășămintele ajung să fie cumpărate din piață sau că, de toamna până primăvara, toate câmpiile noastre sunt pustii, fără fir de iarbă. „Asemenea lucruri mărunte sunt

Fostul șopron al Anetei a devenit o sală elegantă de festivități

